

Duisenberg

- Blog - 'McCarthy', dacht ik toen ik over zijn benoeming hoorde. En bijna wilde ik dit blog met die naam beginnen. Maar toen vroeg ik me af hoeveel lezers Joe McCarthy nog zouden kennen. Niet zo heel veel meer, bedacht ik. In ieder geval bleek mijn dochter - 5 havo, geschiedenis in haar eindexamenpakket - bij navraag nog nooit gehoord te hebben van de republikeinse senator die in het Amerika van de jaren vijftig talloze ambtenaren, politici en kunstenaars uit hun maatschappelijke positie wrikte omdat ze communistische sympathieën zouden hebben. Zijn heksenjacht is uit de schoolboekjes en dus het collectieve geheugen verdwenen. Te lang geleden waarschijnlijk, en een heel andere tijd. Of ten minste, dat denken we graag. Dat zulke dingen tegenwoordig niet meer gebeuren.

Daarom begin ik dit blog maar meteen met de naam van de man om wie het me werkelijk gaat. Duisenberg. Pieter Duisenberg. Je weet wel, die VVD-woordvoerder Hoger Onderwijs en Wetenschap van wie onlangs bekend werd dat hij de nieuwe voorzitter wordt van de VSNU, de vereniging van de Nederlandse universiteiten.

Inderdaad, over die benoeming is al het nodige rumoer geweest. Maar dat ging vooral om het feit dat hij zich nét had laten herverkiezen als VVD-Kamerlid. Niet netjes om dan meteen weer de benen te nemen! Zeker omdat het ook nog eens een overstap naar een lobbyclub op zijn eigen beleidsterrein betrof. Allemaal hartstikke foei. Alleen, zulke dingen gebeuren zo vaak in Den Haag. Eigenlijk is het niet echt meer een blog waard.

Dat ik Duisenberg desondanks toch nog een stukje waard acht, is omdat er nog

een ander viezig, nee: ronduit griezelig vlekje aan zijn benoeming zit. Namelijk dat hij begin dit jaar een Kamermotie indiende waarin hij de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen opriep onderzoek te doen naar de politieke voorkeuren van onderzoekers. Dit omdat hij en zijn partijgenote Karin Strauss vreesden dat 'zelfcensuur en een gebrek aan diversiteit van perspectieven' de waarheidsvinding in Nederland in de weg zitten.

Nu kun je inderdaad best overtuigend betogen dat de Nederlandse universiteiten een diversiteitsprobleem hebben. Zeker aan de top resideren er verhoudingsgewijs nog steeds opvallend weinig vrouwen, zwarten, moslims en mensen uit kringen van LGBT'ers (excuses als ik hier nog een letter ben vergeten).

Maar dat was niet waar Duisenberg op doelde. Als voorbeeld noemde hij namelijk een promovendus die in zijn dissertatie had geconcludeerd dat de economische effecten van immigratie door de wetenschap te positief waren voorgesteld. Toen hij een voorstel voor vervolgonderzoek had ingediend bij wetenschapsfinancier NWO, had dat weliswaar een positieve beoordeling gekregen, maar de man had toch geen geld ontvangen. Heel verdacht!

Dat was slim gevonden van Duisenberg, dat voorbeeld. Een politiek gevoelig onderzoeksthema dat géén subsidie ontvangt, dat klinkt de leek al snel naar taboe en doofpot in de oren. Maar als woordvoerder onderwijs van de VVD wist Duisenberg zelf beslist maar al te goed dat NWO al jaren worstelt met het probleem dat ze slechts een fractie van de onderzoeksvoorstellen kan honoreren. De middelen van deze organisatie zijn immers - citaat van haar site - 'helaas meestal ontoereikend om al het onderzoek dat voldoet aan de kwaliteitseisen van NWO te financieren'. Voor elk prima en toch niet gehonoreerd 'rechts' onderzoeksvoorstel had Duisenberg dus zonder twijfel ook een prima en desondanks afgewezen 'links' onderzoeksvoorstel kunnen vinden. Als hij echt had gezocht (en daarbij genoeg 'politieke' onderzoeksvoorstellen had gevonden). Maar je krijgt niet de indruk dat hij dat heeft gedaan. Je krijgt eerder de indruk dat hij makkelijk wilde scoren.

Bij wie? Nou, bij al die strak bepakte witte mannen bijvoorbeeld die de afgelopen maanden ineens, alsof ze allemaal hetzelfde spraakchipje ingeplant hadden gekregen, over 'cultuurmarxisme' begonnen te babbelen. Je weet wel, een Thierry Baudet, een Paul Cliteur, een Sid Lukkassen. De heren zijn ervan overtuigd dat

achter alles wat ze niet zint een links complot zit. En dat dat onze superieure cultuur kapot wil maken met zijn gelijkheidsdenken, feminisme en anti-racisme. Tijd voor een grote schoonmaak.

Mooi. Daar kan Duisenberg in zijn nieuwe functie - de VSNU gaat onder andere over het personeelsbeleid van de Nederlandse universiteiten - nu dus snel een begin mee gaan maken. Als een hedendaagse McC... Nee, laat ik die naam opnieuw niet noemen, die zegt toch niemand meer wat.

Maar wel nog even dit: onderzoek heeft herhaaldelijk aangetoond dat mensen met een hoger IQ significant vaker progressief georiënteerd zijn. Ik houd het daarom best voor mogelijk dat een ruime meerderheid van de wetenschappers in Nederland politiek gezien links van het midden vertoeft. Maar juist om die reden lijkt het me heel onverstandig als Duisenberg ze op hun overtuigingen gaat laten screenen. Bij het overgrote deel van het onderzoek doet iemands politieke oriëntatie er namelijk he-le-maal niets toe. En ondertussen zou het echt héél vervelend zijn als- ik noem maar wat - onze waterloopkundige laboratoria en alzheimercentra zonder slimmeriken kwamen te zitten.

Dus, Duisenberg, sluis dat screeningsbudget liever meteen door naar NWO. En vraag ze dan eens vriendelijk of ze geen onderzoekje naar McCarthy kunnen financieren. Het is immers echt jammer dat die rechtse man zo in de vergetelheid is geraakt. Klusje voor Sid Lukkassen?

Anne Pek